

LEGE privind Statutul asistenților maternali profesioniști

EXPUNERE DE MOTIVE

Dreptul la muncă este un drept fundamental, prevăzut de Constituția României, republicată.

Potrivit art. 41 din Legea fundamentală, **Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit**. Toți salariații din România au dreptul la **măsuri de protecție socială**, care privesc, printre altele, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții deosebite sau speciale, formarea profesională și alte situații specifice, stabilite prin lege, durata normală a zilei de lucru fiind, în medie, de cel mult 8 ore.

În cazul asistenților maternali profesioniști, aceste drepturi fundamentale apar doar ca deziderate.

Statutul asistenților maternali profesioniști este încă reglementat printr-o **Hotărâre a Guvernului nr. 679 / 2003**, prin care s-au reglementat condițiile de obținere a atestatului, procedurile de atestare, dar și Statutul asistentului maternal profesionist, prin încălcarea unor drepturi fundamentale și a unor legi organice, precum chiar Codul Muncii, însă nefiind adoptat printr-o lege sau ordonanță, un astfel de act îi privează pe cetățeni, contrar Constituției, de dreptul de a invoca neconstituționalitatea acestor prevederi.

Așa cum apare reglementat în HG mai sus menționată, raporturile de muncă ale asistenților maternali profesioniști se execută în baza unui contract individual de muncă, definit ca având un "caracter special", care include: **restrângerea dreptului fundamental la muncă al acestei categorii de lucrători, prin:**

- a) **INCOMPATIBILITATEA** activității cu oricare alta, în sensul că persoana salarizată anterior în altă activitate este obligată să-și înceteze contractul individual de muncă anterior, pe baza căruia își desfășura respectiva activitate salarizată, spre a putea deveni asistent maternal profesionist. Or, în orice tip de relații de muncă sau de serviciu, **o astfel de măsură trebuie compensată pozitiv** cu unele drepturi, nicidecum prin restrângerea excesivă și nejustificată a altor drepturi;
- b) **VALABILITATEA** de doar 3 ani a atestatului de asistent maternal profesionist. Fiind vorba de exercitarea profesiei în baza unui atestat în baza art. 56 lit. "g" din Codul Muncii, Contractul individual de muncă existent ar trebui să **înceteze de drept la data expirării sau a retragerii** de către autoritățile sau organismele competente a atestatului necesar pentru exercitarea profesiei, altfel, raportul de muncă ar trebui să continue, în considerarea Dreptului fundamental la muncă;
- c) **SUSPENDAREA** raportului de muncă ori de câte ori se suspendă atestatul de asistent maternal profesionist, inclusiv în cazurile foarte frecvente când lucrătorul nu deține copii în plasament sau în încredințare, cu încetarea implicită a plății oricăror drepturi salariale, contrar dispozițiilor Codului Muncii – art. 53, care prevede **măsuri de protecție socială a lucrătorilor pe durata reducerii și/sau a întreruperii temporare a activității**, salariații implicați în activitatea redusă sau întreruptă, care nu mai desfășoară activitate, beneficiind de o indemnizație, plătită din fondul de salarii, ce nu poate fi mai mică de 75% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat – prevedere a Legii organice de care această categorie de lucrători nu a putut beneficia.

Deoarece în prezent **nu există o lege prin care să fie aprobat Statutul asistentului maternal profesionist**, care să poată fi analizată sub aspect constituțional, această categorie de lucrători a fost privată de posibilitatea de a contesta pe cale constituțională aceste îngrădiri privind protecția muncii lor.

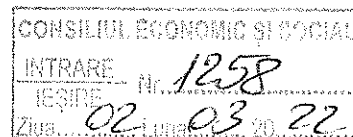
Având în vedere că Statutul asistenților maternali profesioniști vizează **regimul general** privind raporturile de muncă ale asistenților maternali profesioniști și **protecția socială** a acestei categorii de lucrători, ceea ce determină caracterul organic al normei legale, care nu poate rămâne reglementat pe baza unei hotărâri de guvern, apreciem că se impune aprobarea de către Parlament, **prin lege**, a acestui Statut.

Principalele **modificări propuse** vizează: (1) **durata** pentru care se încheie contractul individual de muncă, din determinată în nedeterminată, (2) **prelungirea valabilității** atestatului cu perioadele în care, din motive care nu țin de voința lor, nu au în plasament sau în încredințare copii și nu desfășoară activitate în condițiile atestatului și (3) **protecția socială** în cazul întreruperii temporare a activității.

Inițiatori,
 Dumitru Flucș, Laurențiu-Nicolae Cazan

Dumitru Flucș, Laurențiu-Nicolae Cazan
 Deputați PNL

Ringo Dămureanu
 Deputat AUR

Parlamentul României

Camera Deputaților

Senat

LEGE

privind Statutul asistenților maternali profesioniști

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

ART. 1 Asistentul maternal profesionist este persoana fizică, atestată în condițiile prezentei legi, care asigură, prin activitatea pe care o desfășoară la domiciliul său, creșterea, îngrijirea și educarea, necesare dezvoltării armonioase a copiilor pe care îi primește în plasament sau în încredințare.

ART. 2 (1) Pot fi atestate ca asistent maternal profesionist persoanele care îndeplinesc următoarele condiții:

- au capacitate deplină de exercițiu;
- prin comportamentul lor în societate, starea sănătății și profilul lor psihologic, prezintă garanții pentru îndeplinirea corectă a obligațiilor care revin unui părinte, referitoare la creșterea, îngrijirea și educarea copiilor;
- au în folosință o locuință care acoperă necesitățile de preparare a hranei, igienă, educație și odihnă ale utilizatorilor săi, inclusiv cele ale copiilor care urmează a fi primiți în plasament sau în încredințare;
- au urmat cursurile de formare profesională organizate de serviciul public specializat pentru protecția copilului sau organismul privat autorizat care efectuează evaluarea pentru acordarea atestatului de asistent maternal profesionist.

(2) Nu poate fi asistent maternal profesionist:

- persoana care a suferit o condamnare prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni;
- părintele decăzut din drepturile părintești sau cel al cărui copil a fost declarat abandonat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă;
- persoana care suferă de boli cronice transmisibile.

(3) Persoana care desfășoară o activitate salarizată, alta decât cea prevăzută la art. 1, poate deveni asistent maternal profesionist cu condiția încetării contractului individual de muncă pe baza căruia își desfășoară respectiva activitate salarizată.

ART. 3 (1) Persoanele care solicită să devină asistent maternal profesionist vor adresa o cerere de evaluare a capacității lor serviciului public specializat pentru protecția copilului din județul, respectiv sectorul municipiului București, pe teritoriul căruia își au domiciliul sau unui organism privat autorizat să desfășoare activități de protecție a copilului. Cererea va menționa în mod obligatoriu numărul de copii pentru care solicitantul consideră că poate asigura simultan condiții optime de îngrijire, grupa de vârstă și sexul acestora, disponibilitatea de a îngriji copii cu handicap/dizabilități, infecții HIV sau bolnavi SIDA.

(2) Cererea va cuprinde curriculum vitae al solicitantului, precum și motivele pentru care dorește să devină asistent maternal profesionist.

(3) La cererea de evaluare vor fi anexate:

a) copii legalizate de pe actele de stare civilă și de pe actele de studii ale solicitantului;

b) o scurtă prezentare a persoanelor cu care locuiește solicitantul, în care să se menționeze numele, prenumele și data nașterii acestora, precum și, după caz, gradul lor de rudenie cu solicitantul;

c) certificate medicale eliberate de policlinica de care aparțin, care să prezinte o evaluare completă a stării de sănătate a solicitantului și a persoanelor menționate la lit. b);

d) certificate de cazier judiciar ale solicitantului și ale persoanelor cu care acesta locuiește;

e) un document care să ateste dreptul de folosință al solicitantului asupra locuinței, respectiv copie legalizată de pe titlul de proprietate sau de pe contractul de închiriere, declarație autentificată a titularului dreptului de proprietate sau al contractului de închiriere prin care acesta recunoaște solicitantului un drept de folosință asupra locuinței, cunoscând specificul activității pe care solicitantul urmează să o desfășoare ca asistent maternal profesionist, sau, după caz, copie legalizată de pe contractul de subînchiriere, încheiat în condițiile legii;

f) declarație pe propria răspundere cu privire la faptul că nu se află în una dintre situațiile prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. b).

ART. 4 (1) Cererea prevăzută la art. 3 alin. (1) va fi evaluată de serviciul public specializat pentru protecția copilului sau de organismul privat autorizat, în termen de 90 de zile de la data înregistrării.

(2) Evaluarea cuprinde elementele sociale, psihologice și medicale ale capacității solicitantului, care vor fi determinate prin:

a) interviuri luate solicitantului și persoanelor cu care acesta locuiește de către un asistent social și de către un psiholog, prin care se determină profilul psihologic al solicitantului, motivația acestuia de a deveni asistent maternal profesionist și poziția persoanelor cu care acesta locuiește față de implicațiile desfășurării acestei activități;

b) vizite la domiciliul solicitantului, în scopul verificării îndeplinirii condiției prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. c);

c) recomandări ale vecinilor, cunoscuților, rudelor solicitantului, precum și ale reprezentanților autorității publice locale de la domiciliul acestuia cu privire la comportamentul social al solicitantului;

d) orice informații sau documente cu privire la elementele sociale, psihologice și medicale ale capacității solicitantului care sunt apreciate ca utile de evaluator.

(3) Pe perioada evaluării solicitantului, serviciul public specializat pentru protecția copilului sau organismul privat autorizat este obligat să organizeze pentru acesta cursuri de formare profesională ca asistent maternal profesionist.

ART. 5 (1) Cursurile de formare profesională au o durată de minimum 60 de ore, iar programa analitică a acestora se elaborează de către Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție și se aprobă, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin ordin al secretarului de stat, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Cheltuielile pentru organizarea cursurilor sunt suportate de către serviciul public specializat pentru protecția copilului sau de organismul privat autorizat.

ART. 6 (1) După efectuarea evaluării, solicitantul adresează comisiei pentru protecția copilului de la domiciliul său o cerere de eliberare a atestatului de asistent maternal profesionist. Cererea se soluționează în termen de 15 zile de la data înregistrării.

(2) În termenul prevăzut la alin. (1), serviciul public specializat pentru protecția copilului sau organismul privat autorizat înaintează comisiei pentru protecția copilului dosarul solicitantului, însoțit de un raport de evaluare a capacității solicitantului de a deveni asistent maternal profesionist, care va menționa cunoștințele dobândite de acesta în urma cursurilor de formare profesională, precum și propunerea motivată a celui care a efectuat evaluarea, referitoare la eliberarea sau, după caz, neacordarea atestatului de asistent maternal profesionist.

(3) Ținând seama de cererea formulată de solicitant, propunerea de eliberare a atestatului va menționa numărul maxim de copii pe care acesta îi poate primi simultan în plasament sau în încredințare, grupa de vârstă și sexul copiilor, precum și capacitatea solicitantului de a îngriji copii cu handicap/dizabilități, infectați HIV sau bolnavi SIDA.

(4) În urma analizării documentației înaintate și a audierii solicitantului, comisia pentru protecția copilului decide cu privire la acordarea atestatului.

(5) Comisia pentru protecția copilului poate cere și audierea altor persoane, precum și orice informații sau documente cu privire la elementele sociale, psihologice și medicale ale capacității solicitantului care sunt apreciate ca necesare.

ART. 7 (1) Atestatul de asistent maternal profesionist se eliberează pentru o perioadă de 3 ani.

(2) Atestatul va menționa datele de identitate ale titularului, durata de valabilitate a atestatului, numărul maxim de copii care pot fi primiți simultan în plasament sau în încredințare, grupa de vârstă și sexul acestora, precum și capacitatea titularului de a îngriji copii cu handicap/dizabilități, infectați HIV sau bolnavi SIDA.

(3) Plasamentul sau încredințarea unui număr de copii mai mare decât cel prevăzut în atestat este interzisă, cu excepția cazului în care copiii dați în plasament sau încredințați sunt frați.

(4) Atestatul poate fi reînnoit, suspendat sau retras de comisia pentru protecția copilului, la propunerea temeinic motivată a serviciului public specializat pentru protecția copilului sau a organismului privat autorizat care supraveghează activitatea asistentului maternal profesionist.

(5) În cazul schimbării domiciliului asistentului maternal profesionist, atestatul eliberat va fi reînnoit de serviciul public specializat pentru protecția copilului de la noul domiciliu, cu respectarea aceluiași condiții care au stat la baza emiterii lui. În această situație, evaluarea capacității solicitantului nu va include cursurile de formare profesională.

ART. 8 (1) Activitatea persoanelor atestate ca asistent maternal profesionist se desfășoară în baza unui contract individual de muncă, care are un caracter special, specific protecției copilului, încheiat cu un serviciu public specializat pentru protecția copilului sau cu un organism privat autorizat care are obligația supravegherii și sprijinirii activității desfășurate de asistenții maternali profesioniști.

(2) Contractul individual de muncă se încheie pe durată nedeterminată.

(3) Executarea contractului individual de muncă începe pe data primei hotărâri de încredințare sau de plasament al unui copil asistentului maternal profesionist.

(4) Contractul individual de muncă se suspendă în cazurile prevăzute de legislația muncii, precum și în perioadele în care asistentul maternal se află în procedura de reînnoire a atestatului, după expirarea valabilității, în condiții de continuitate.

(5) Persoanele pensionate pentru limită de vârstă, atestate ca asistent maternal profesionist, își desfășoară activitatea pe baza unui contract individual de muncă încheiat prin cumul cu pensia.

(6) În perioadele în care, din motive care nu țin de voința acestuia, asistentul maternal nu are în plasament sau în încredințare copii și nu desfășoară activitate în condițiile atestatului valabil, acesta beneficiază de o indemnizație, plătită din fondul de salarii al angajatorului, care nu poate fi mai mică de 75% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat, iar durata de valabilitate a atestatului se prelungește corespunzător.

(7) Pe duratele prevăzute la alin. (6), asistenții maternali profesioniști se vor afla la dispoziția angajatorului, acesta având oricând posibilitatea să dispună reînceperea activității.

(8) Contractul individual de muncă încetează în cazurile prevăzute de legislația muncii, precum și în cazul retragerii sau încetării atestatului de asistent maternal profesionist, cu aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor alin. (4).

ART. 9 (1) Pentru fiecare copil primit în plasament sau în încredințare, asistentul maternal profesionist încheie o convenție, care constituie anexă la contractul individual de muncă încheiat cu angajatorul.

(2) Convenția se încheie cu acordul scris al soțului sau, după caz, al soției asistentului maternal profesionist și se notifică comisiei pentru protecția copilului care a hotărât plasamentul sau încredințarea copilului.

(3) Convenția cuprinde următoarele elemente:

a) informații referitoare la copil: identitatea, originea etnică și religioasă, situația sa personală, familială, socială și medicală, nevoile sale speciale;

b) motivele hotărârii de plasament sau de încredințare;

c) planul de aplicare și obiectivele plasamentului sau ale încredințării;

d) modalitățile de menținere a contactului între copil și părinții săi biologici și modul de pregătire a reintegrării copilului în familia sa naturală, în cazul plasamentului;

e) modul de pregătire a integrării copilului într-o familie adoptivă, în cazul încredințării;

f) modalitățile de supraveghere a activității asistentului maternal profesionist și de evaluare periodică a evoluției copilului primit în plasament sau încredințat;

g) drepturile și obligațiile specifice ale părților.

ART. 10 (1) Asistentul maternal profesionist are următoarele obligații privind copiii primiți în plasament sau încredințați:

a) să asigure creșterea, îngrijirea și educarea copiilor, în vederea asigurării unei dezvoltări armonioase fizice, psihice, intelectuale și afective a acestora;

b) să asigure integrarea copiilor în familia sa, aplicându-le un tratament egal cu al celorlalți membri ai familiei;

c) să asigure integrarea copiilor în viața socială;

d) să contribuie la pregătirea reintegrării copiilor în familia lor naturală sau la integrarea acestora în familia adoptivă, după caz;

e) să permită specialiștilor serviciului public specializat pentru protecția copilului sau organismului privat autorizat supravegherea activității sale profesionale și evaluarea evoluției copiilor;

f) să asigure continuitatea activității desfășurate și în perioada efectuării concediului legal de odihnă, cu excepția cazului în care separarea de copiii plasați sau încredințați pentru această perioadă este autorizată de către angajator;

g) să păstreze confidențialitatea informațiilor pe care le primește cu privire la copii.

(2) Asistenții maternali profesioniști au obligația să informeze de îndată serviciul public specializat pentru protecția copilului sau organismul privat autorizat care le supraveghează activitatea cu privire la orice schimbare survenită în situația lor personală, familială sau socială care ar putea să influențeze activitatea lor profesională.

(3) Asistenții maternali profesioniști au obligația să participe la cursurile de perfecționare organizate de angajatori.

(4) Asistentul maternal profesionist și persoanele cu care acesta locuiește au obligația să prezinte anual comisiei pentru protecția copilului un certificat medical din care să rezulte că starea sănătății lor permite continuarea desfășurării activității. Cheltuielile legate de efectuarea analizelor medicale și de eliberarea certificatului medical se suportă de către angajator.

ART. 11 (1) Serviciul public specializat pentru protecția copilului sau organismul privat autorizat care supraveghează activitatea asistenților maternali profesioniști este obligat să prezinte comisiei pentru protecția copilului rapoarte trimestriale referitoare la evoluția copiilor încredințați sau dați în plasament asistenților maternali profesioniști.

(2) În exercitarea atribuțiilor de supraveghere și sprijin al activității asistenților maternali profesioniști ce revin serviciului public specializat pentru protecția copilului sau organismului privat autorizat, aceștia sunt obligați să efectueze vizite și întâlniri periodice, precum și o evaluare anuală a activității desfășurate de fiecare asistent maternal profesionist.

(3) Reprezentanții comisiei pentru protecția copilului au drept de control asupra activității asistenților maternali profesioniști.

(4) Comisia pentru protecția copilului poate decide suspendarea sau retragerea atestatului de asistent maternal profesionist dacă nu mai sunt îndeplinite condițiile care au stat la baza eliberării acestuia sau dacă asistentul maternal profesionist nu respectă vreuna dintre obligațiile prevăzute în prezenta lege.

(5) Suspendarea sau retragerea atestatului de asistent maternal profesionist duce la suspendarea sau încetarea convenției încheiate, prevăzute la art. 8 și 9.

ART. 12 Salarizarea asistenților maternali profesioniști se realizează în condițiile Legii privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

ART. 13 Prevederile prezentei legi se completează cu prevederile legislației muncii, precum și cu reglementările de drept comun civile, administrative sau penale, după caz, în măsura în care nu contravin legislației specifice privind Statutul asistentului maternal profesionist, privind protecția și promovarea drepturilor copilului și a celor privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.

ART. 14 Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, orice dispoziții contrare se abrogă.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin.(1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR,

PREȘEDINTELE
SENATULUI,

București,

Nr.